

MER OM COACHING

Ragnvald Kvalsund, førsteamanuensis ved pedagogisk institutt ved NTNU skriver i sin bok; *Coaching, metode : prosess : relasjon*, at coaching er ikke terapi, veiledning er heller ikke terapi. Men terapi kan forekomme i coaching og i veiledning. Likeledes kan veiledning forekomme i coaching, selv om veiledning har en noe annen hensikt, i alle fall i noen henseender. Kvalsund forteller i boken sin fra en nasjonal konferanse i veiledning hvor diskusjonen rundt veiledning og terapi kom opp. Mange vegret seg for at det skulle minne om terapi når en snakker om veiledning. Terapi ble i stor grad definert som tilhørende det personlige området hvor en arbeider med opplevelser av følelsesmessig karakter, særlig negative. Veiledning derimot er en fagtilknyttet aktivitet hvor for eksempel profesjonsstudenter får faglig veiledning i praksisfeltet der de utøver sin praktiske profesjon. Definisjoner og identiteter skaper trygghet og kontroll. Vi vet hva vår rolle er og utøver den i pakt med normene for de aktivitetene som er definert.

Usikkerheten kan en selvsagt ikke unngå. Det skjer stadig noe som en ikke forventer, om en har aldri så mange definisjoner. Kvalsund gir et eksempel på en veiledningssamtale mellom lærer og elev, og det oppstår noe uventet. Studenten har gjennomført en undervisningstime og har møtt mye motbør, av ulikt slag. Studenten bryter ut i en voldsom gråt og greier ikke å samle seg om veiledningssamtalen. Hva skal lærer gjøre, usikkerhet i forhold til rolle og mandat. Hva er det gråten uttrykker; er det krise, er det negative og "svake" følelser? Er det et sammenbrudd?

Min egen erfaring er at coachingklienter kan starte å gråte. Noen mer intenst enn andre. Det kan være lett for noen mennesker å komme i kontakt med følelser når man er i en coachingrelasjon og jeg sier meg enig med Kvalsund som mener at all fornuft tilsier at selvsagt skal man møte helheten i det som skjer i en samtale. Det betyr ikke at det er terapi som står i fokus, men at enhver samtale som er av veilednings – eller coachingkarakter periodevis kan bli en terapeutisk utveksling fordi det som skjer i prosessen fordrer det. En kan også si det på en annen måte. Kommunikasjons- og relasjonskulturer som de fleste enes om virker terapeutisk (Rogers 1961), fordrer for eksempel empatiske holdninger. Slike holdninger kan selvsagt være like gyldige i andre kontekster uten at en definerer dem som terapeutiske. Kvalsund mener at all god pedagogikk har en terapeutisk effekt.

En annen og mer positiv måte å se coaching på er, som kompleksitet, er at den ivaretar hele mennesket i sin kontekst. Coaching er dermed ikke fremmed for sitt mangfold av bestanddeler. Da kan det tenkes at følelser kommer i fokus i coachingarbeidet, og at det kan minne om terapi. At det minner om terapi behøver overhodet ikke bety at det er terapi som utøves, men heller et godt stykke selvutviklingsarbeid i forhold til motivasjon, for eksempel. Det er viktig at coachen kjenner på sitt kompetanseområde.

Hva er bestillingen og hva er mitt mandat?

Som oppsummering kan vi si at coaching handler i sin kjerneaktivitet om lærings- og utviklingsprosesser til fremme for det ressursgrunnlag som finnes hos personen og/eller organisasjonen. Det er derimot i et videre perspektiv, henimot ressursutvikling som mål, at en må erkjenne at det ikke bare er å trykke på en knapp eller stille noen relevante spørsmål, så vil utviklingen skje.

Kilde: Ragnvald Kvalsund (2006) *Coaching; metode : prosess : relasjon*
Synergy Publishing